

Pedagogisch klimaat

Het pedagogisch klimaat wordt gevormd door de wijze waarop wij (kinderen, ouders, leerkrachten en betrokkenen) met elkaar omgaan in en rond de school.

Doelstelling:

Wij streven naar een school waar kinderen en leerkrachten, maar ook ouders en andere betrokkenen, zich thuis voelen, zichzelf kunnen zijn, zich zo optimaal mogelijk op hun eigen wijze kunnen ontwikkelen en waar de mogelijkheid geboden wordt sociale relaties aan te gaan.

Hoe wij dit willen bereiken beschrijven we hieronder. Belangrijk zijn voor ons daarbij de uitgangspunten van de school, de psychologische basisbehoeften van elk kind, de wijze waarop wij samen met ouders willen opvoeden en verantwoordelijkheid willen dragen en het concept 'coachend opvoeden.'

Dit alles leidt tot onze pedagogische huisstijl.

Uitgangspunten van de school

In de uitgangspunten en de missie (zie de digitale schoolgids) van de school staat daar het volgende over geschreven.

'Basisschool Los Hoes wil een humane school zijn'.

Humaniteit, dat wil zeggen menselijk en medemenselijk zijn. Humaniteit heeft vele kenmerken. Vier ervan zijn voor onze school in ieder geval belangrijk:

- Zelfsturing
- Zelfbeschikking
- Verbondenheid
- Mededogen

Zelfsturing ontwikkelt zich in de loop van een mensenleven. Het betekent dat mensen eigenaar zijn van hun eigen gedrag en er controle over hebben. Het gaat erom dat je geen 'speelbal' bent van de omgeving, maar ook niet van je eigen emoties.

Zelfbeheersing en zelfkennis moeten geoefend worden in de dagelijkse praktijk.

Aandacht is een sleutelwoord bij zelfsturing. Aandacht voor jezelf en anderen kan geleerd worden en is een belangrijk thema in onze school.

Zelfbeschikking is een kernbegrip van humaniteit. Zelf beslissen leer je alleen door het te doen. Onze school geeft de kinderen binnen de grenzen van de veiligheid, alle kansen om beslissingen te nemen, en de consequenties daarvan onder ogen te zien.

Mensen ontwikkelen zich het best in verbondenheid met een gemeenschap. Het gevoel erbij te horen en ertoe te doen is belangrijk voor het welbevinden en een gezonde ontwikkeling. De school is zo'n gemeenschap.

Mededogen is een kenmerk voor de relatie met een ander, waarin de ander mag zijn wie hij is en geholpen wordt te worden wie hij kan zijn. Een belangrijk element daarin is acceptatie, het gaat erom de ander echt te kennen. Belangrijk is dat de mentor hierbij een voorbeeldfunctie heeft.

Ons andere uitgangspunt is 'Leren is persoonlijk'.

Dit betekent dat de volgende elementen van grote betekenis zijn in het leren op onze school.

- Kinderen construeren hun eigen kennis
- Leren is een actief proces
- Leren wordt versterkt door interactie met anderen

- Leren vindt vooral plaats als het betekenisvol is voor kinderen
- Leren is een discontinu proces, leren gebeurt schoksgewijs.

Beide uitgangspunten zorgen voor een basis vanwaar wij invulling geven aan de wijze waarop we met elkaar omgaan.

Basisbehoeften van het kind

Elk mens, elk kind streeft naar zelfontwikkeling. Het streven naar zelfontwikkeling kan plaatsvinden als het kind een basaal gevoel van welbevinden en evenwicht heeft. De drie basale behoeften in de omgeving van het kind moeten zijn vervuld, wil het vanuit welbevinden kunnen 'groeien'.

Deze drie basisbehoeften zijn:

- Competentie ('ik kan het'): vertrouwen hebben dat je kunt wat je wilt, en dat het nut heeft;
- Autonomie ('ik kan het zelf'): zelfbeschikking, zelf kunnen bepalen wat je doet en hoe je het doet;
- Relatie ('ik hoor erbij'): je geaccepteerd voelen, het samen met anderen doen.

In ons onderwijs streven we ernaar te voldoen aan deze basisbehoeften.

Ouders en school

In ons beleidsstuk 'Ouders en school' (zie digitale schoolgids) staat het volgende beschreven:

Omgaan met verantwoordelijkheden

Uitgangspunt van de samenwerking met de ouders is de pedagogische driehoek van kind, ouder en leerkracht met betrekking tot het schoolse leven van het kind. De ouder is ervaringsdeskundig en de leerkracht is onderwijsdeskundig. Ouders en school zijn educatieve partners, die elkaar informeren over de ontwikkeling van het kind, over gebeurtenissen die voor het kind belangrijk zijn en over de leeractiviteiten van het kind.

Toch is niet altijd gemakkelijk aan te geven wie waarvoor verantwoordelijk is en waar de grens van de verantwoordelijkheid ligt. Ouders voeden niet alleen op. School is vanuit haar maatschappelijke en pedagogische opdracht medeopvoeder. Voor een aantal zaken delen we met elkaar deze verantwoordelijkheid.

Duidelijk is dat ouders eindverantwoordelijk zijn voor de opvoeding van hun kind en zij voeren daarover de regie. School kan daarbij helpen door aan te geven waar zij pedagogisch voor staat.

De school is eindverantwoordelijk voor de inrichting van het onderwijs, de opvoeding op school en voor de kwaliteit van het onderwijs. De school legt daarover verantwoordelijkheid af aan betrokkenen, onder wie de ouders, MR en bestuur.

Coachend opvoeden

Op school wordt opgevoed vanuit het concept van coachend opvoeden.

Leerkrachten hebben dit als grondhouding. Hiermee bedoelen wij dat de leerkracht op een eenduidige manier blijft reageren, waarbij kind en opvoeder beide in hun waarde blijven.

Door middel van coachend opvoeden willen wij de kinderen begeleiden in hun groei naar volwassenheid. In deze groei zijn kinderen 8 jaar op onze school aanwezig. Wij willen de

kinderen coachen zichzelf te laten leiden naar een doel dat binnen de grenzen van de opvoeder ligt. Ofwel: het kind de mogelijkheid bieden het zelf te doen.

Bij het coachend opvoeden zijn een tiental kenmerken te herkennen:

1. Grondhouding

Een grondhouding bepaalt je handelen, en is een houding die je altijd en overal laat zien. Dus ook in de opvoeding en begeleiding van kinderen.

Kenmerken van deze grondhouding zijn:

- Je wilt het beste uit iemand halen en niet het beste van jou in een persoon stoppen.
- Handelen met een einddoel voor ogen.
- Sturen op gedrag zonder gebruik te maken van macht.

2. Veiligheid en vertrouwen

Een kind heeft behoefte aan bescherming, aan sociale omgang en behoefte om zichzelf te kunnen zijn. De mentor heeft vertrouwen in de mogelijkheden van het kind.

3. Uitgangspunt is het kind

Bij dit uitgangspunt is het belangrijk je bewust te zijn dat jij iets wilt bereiken met het kind, niet andersom!

4. Evenwaardig

De rol van de opvoeder en kind is niet gelijk (dus niet gelijkwaardig). Wij erkennen deze ongelijkheid. Maar we respecteren elkaar om wie we zijn en wat we doen, ieder vanuit zijn eigen rol/taak binnen de school. Belangrijk is dat beiden iets van elkaar aannemen.

5. Zelfsturing

Hierbij gaat het om het aangeven van de grenzen en het bieden van keuzemogelijkheden, met het doel dat het kind zelf 'aan de slag gaat.' Bij de uitgangspunten van de school staat hier meer over geschreven.

6. Resultaatgericht

We delen met elkaar (opvoeders en kinderen) wat we willen bereiken (doel). Tevens bespreken we de weg waarlangs het doel bereikt kan worden.

7. Bewust worden

Bewustzijn ontstaat doordat het kind aandacht heeft voor:
een situatie,
door ernaar te kijken,
erover na te denken,
en vervolgens te handelen.

Hierdoor leert het kind iets over zichzelf, de ander en zijn omgeving.

8. Verantwoordelijkheid

We geven het kind de kans om verantwoordelijkheid te nemen. Kinderen kunnen deze verantwoordelijkheid nemen als ze een keuze hebben. Het aangeven van grenzen (kaders) is daarin essentieel.

9. Waar nodig streng

- We spreken kinderen aan op het gedrag: het gedrag dat gevolgen heeft voor de opvoeder en de omgeving.
- We confronteren het kind met de afspraken die er zijn.

10. Authentiek

'Duidelijk hebben is duidelijk vertellen'. Kinderen zijn gebaat bij duidelijkheid in woord en daad. Deze duidelijkheid bieden wij op school. Het is daarbij ook belangrijk dat het kind weet wie de leerkracht is, met andere woorden het is belangrijk dat je elkaars 'gebruiksaanwijzing' kent.

Een coachende houding herken je onder meer aan het stellen van vragen.

Het is een krachtige wijze waardoor je

- kinderen aan het denken zet.
- inzicht krijgt in welke mate het kind alle aspecten van het probleem overziet.
- meer inzicht krijgt in wat een kind gaat ondernemen.

Welke vragen stellen we dan?

- Open vragen (hoe wat waarom wie welke) Deze vragen zetten kinderen aan het denken en zijn niet met ja of nee te beantwoorden.
- Vragen die voor het kind beantwoordbaar zijn.
- Vragen die aansluiten bij wat het kind inbrengt.
- Vragen die eenduidig zijn.
- Vragen die kort en bondig zijn.

Op school is het 'Coachend opvoeden' van Huib Verhage te leen.

Pedagogische huisstijl

Bovenstaande heeft ertoe geleid dat wij een pedagogische huisstijl hebben ontwikkeld. Deze huisstijl is de basis voor al ons handelen. Wij vinden het dan ook belangrijk dat iedereen die in de school werkt en ons bezoekt

respect heeft voor zichzelf, de ander en de omgeving!

Vanuit deze huisstijl hebben wij een aantal afgeleide afspraken gemaakt waardoor dit zichtbaar wordt in het dagelijks werken met elkaar.

- De leerkrachten, kinderen en ouders tutoyeren elkaar.
- De leerkracht stelt zich met haar/zijn voornaam aan het kind en de ouders voor (zonder juf/meneer).
- Het kind kiest hoe hij/zij de leerkracht aanspreekt.
- Elke dag wordt de mentorgroep begonnen en afgesloten met elkaar de hand te geven.
- Het kind wordt toestemming gevraagd voor de inzage in zijn portfolio, m.u.v. de leerkrachten van de school.
- De leerkrachten proberen op gelijke hoogte kinderen aan te spreken.
- De leerkrachten nemen dingen aan van kinderen.
- De leerkrachten geven het kind de tijd om het zelf te doen, te oefenen.
- De leerkrachten complimenteren kinderen, elkaar en anderen.
- De leerkrachten hebben positieve en hoge verwachtingen van kinderen, elkaar, ouders en anderen. Concreet betekent dit dat wij het kind en elkaar uitdagen om steeds een stapje verder te gaan in zijn of haar ontwikkeling, waarbij we steeds rekening houden met de ontwikkeling van dat moment.
- De leerkracht spreekt het kind, de collega en de ouder aan op zijn of haar handelen.